

ÎNCHEIERE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Consiliul comunal Ivancea, raionul Orhei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Pitston Grup” împotriva Consiliului comunal Ivancea, raionul Orhei cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Consiliul Comunal Ivancea raionul Orhei și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 26 ianuarie 2016 prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 30 noiembrie 2015, SRL „Pitston Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Ivancea, raionul Orhei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că deține cu drept de proprietate terenul agricol cu suprafața de 2,3333 ha amplasat în extravilanul satului Brănești, com. Ivancea, raionul Orhei cu numărul cadastral 6440404.253.

Indică că prevalându-se de dreptul său de proprietate, a inițiat procedura de schimbare a categoriei destinației terenului agricol, având intenția de a extrage calcar pentru construcții în perioada de exploatare a zăcământului.

În acest sens, a înaintat demers către Consiliul comunal Ivancea, prin care a solicitat examinarea propunerii de modificare a destinației terenului agricol nominalizat, anexând la demersul înaintat toate avizele și actele premergătoare necesare inițierii procedurii de schimbare a destinației terenului.

Drept urmare, Consiliului comunal Ivancea a emis decizia nr. 6/14 din 04 noiembrie 2015, prin care a respins propunerea de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol cu suprafața de 2,3333 ha amplasat în comuna Ivancea, satul Brănești, nr. cadastral: 6440404.253 și să nu înainteze Guvernului Republicii Moldova propunerea de modificare a categoriei destinației terenului.

Menționează reclamantul că la 13 noiembrie 2015 a depus o cerere prealabilă, prin care a contestat decizia nr. 6/14 din 04 noiembrie 2015 și a solicitat pârâtului revizuirea poziției, prin abrogarea deciziei nr. 6/14 din 04 noiembrie 2015, însă prin scrisoare nr. 02-1/23-263 din 16 noiembrie 2015, cererea prealabilă a fost respinsă.

Consideră reclamantul că decizia Consiliului comunal Ivancea nr. 6/14 din 04 noiembrie 2015 este ilegală și nefondată, deoarece contravine pct. 28 al Regulamentului cu privire la modul de atribuire, modificare a destinației și schimbul terenurilor aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 1451 din 24 decembrie 2007, care prevede expres cazurile în care poate fi respins demersul de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol.

Indică că a obținut și a prezentat pîrîtului toate actele necesare în vederea înaintării demersului de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol către pârât, însă autoritatea publică locală în mod ilegal a respins demersul înaintat.

Mai susține reclamantul, la emiterea deciziei contestate autoritatea publică locală a acționat ilegal, încălcându-i astfel atât dreptul de proprietate cât și interesele economice, or, potrivit art. 11 al Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997, excluderea terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă și ale fondului silvic, precum și din circuitul agricol, și atribuirea lor altor categorii de terenuri se face atât în interesele publice, cât și în interesele deținătorilor de terenuri.

La fel, menționează reclamantul că a încheiat contractul nr. 175 din 25 aprilie 2014 cu Ministerul Mediului, obiectul contractului constituindu-l transmiterea în folosință a sectorului de subsol numit: zăcământ de calcar brut pentru construcții „Brănești”, iar decizia contestată are drept efect tergiversarea intenționată și frauduloasă a exercitării dreptului de folosință al SRL „Pitston Grup” asupra obiectului contractului din 25 aprilie 2014, cauzîndu-i un prejudiciu considerabil.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art.2, 3, 16, 25 alin. (1) lit. b) art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, art. 11 al. Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și prevederile Regulamentului cu privire la modul de atribuire și modificare a destinației și schimbul terenurilor aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 1451 din 24 decembrie 2007.

Solicită anularea deciziei Consiliului comunal Ivancea nr. 6/14 din 04 noiembrie 2015 și obligarea Consiliului Comunal Ivancea să accepte propunerea de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol cu suprafața de 2, 333 ha cu numărul cadastral 6440404.235 din extravilanul satului Brănești comuna Ivancea, și să înainteze Guvernului Republicii Moldova propunerea de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol cu suprafața de 2,333 ha cu numărul cadastral 6440404.235 din extravilanul satului Brănești comuna Ivancea.

La 04 ianuarie 2015, SRL „Pitsoin Grup” a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând anularea deciziei Consiliului comunal Ivancea nr. 6/14 din 04 noiembrie 2015, obligarea Consiliului să accepte propunerea de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol cu suprafața de 2,3333 ha, număr cadastral 6440404.253, din extravilanul satului Brănești, com. Ivancea raionul Orhei, cu obligarea Consiliului comunal Ivancea să înainteze Guvernului Republicii Moldova propunerea de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol cu suprafața de 2,3333 ha, număr cadastral 6440404.253, din extravilanul satului Brănești, com. Ivancea, în teren destinat industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale, în scopul extragerii calcarului.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 26 ianuarie 2016, acțiunea a fost admisă fiind anulată decizia Consiliului comunal Ivancea nr. 6/14 din 04 noiembrie 2015 „Cu privire la modificarea categoriei de destinație a terenului pentru exploatarea zăcămintelui de calcar brut pentru construcții „Brănești””, fiind obligat Consiliul

comunal Ivancea să accepte propunerea de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol cu suprafața de 2,333 ha cu număr cadastral 6440404.253, din extravilanul satului Brănești, com. Ivancea cu trecerea în categoria de teren destinat industriei transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale în scopul extragerii calcarului și să înainteze Guvernului Republicii Moldova propunerea de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol cu suprafața de 2,333 ha cu număr cadastral 6440404.253, din extravilanul satului Brănești, com. Ivancea raionul Orhei cu trecerea în categoria de teren destinat industriei transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale în scopul extragerii calcarului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 a fost respins apelul declarat de Consiliul comunal Ivancea raionul Orhei și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la extrasul din Registrul bunurilor imobile, potrivit căruia SRL „Pitston Grup” deține cu titlu de proprietate privată bunul imobil cu numărul cadastral 6440404235 cu suprafața de 2,333 ha amplasat în raionul Orhei, com. Ivancea, extravilan, a stabilit că în conformitate cu prevederile art.315 Cod civil, SRL „Pitston Grup”, în calitate de proprietar al lotului de teren agricol cu nr. cadastral 6440404253 cu suprafața de 2.3333 ha, dispune de dreptul exclusiv de posesie, folosință și dispoziția asupra terenului în cauză, obiect al dreptului de proprietate, inviolabilitatea dreptului fiind garantată, în conformitate cu prevederile art. 316 Cod Civil.

Iar, remarcând că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale prin proprietate privată asupra unui bun se înțelege dreptul persoanei de a-și exercita nestingherit atribuțiile dreptului de proprietate (posesie, folosință și dispoziție) în mod exclusiv și perpetuu, prin putere și interes propriu, în condițiile legii, instanța de apel a concluzionat că SRL „Pitston Grup” dispune de dreptul exclusiv garantat de lege de a decide soarta terenului în calitate de obiect al dreptului de proprietate și de a dispune de acesta în limitele și conform procedurii stabilite de lege.

Totodată, invocând prevederile art. 11 al Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a terenurilor care reglementează excluderea terenurilor, instanța de apel a reținut că SRL „Pitston Grup”, fiind proprietar al lotul de teren cu nr. cadastral 6440404253 cu suprafața de 2.3333 ha, amplasat în raionul Orhei, com. Ivancea, extravilan, deține calitate de subiect cu drept de sesizare în contenciosul administrativ, în conformitate cu prevederile art.5 lit. a) ale Legii contenciosului administrativ, și a menționat că înaintarea acțiunii în speță reprezintă exercitarea de către SRL „Pitston Grup” a atributelor dreptului de proprietate în limitele admise de lege în mod exclusiv și interes propriu, drept garantat de art. 316 Cod Civil, art.46 din Constituție și art. 1 Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și care nu a fost contestat de Consiliul comunal Ivancea.

Concomitent, instanța de apel a reținut prevederile art. art. 10, 71 din Codul funciar și pct. 26 din Regulamentul cu privire la modul de atribuire, modificare a destinației și schimbul terenurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1451 din 24 decembrie 2007, care reglementează competența consiliilor satești (comunale) și orășenești, schimbarea destinației terenurilor agricole și trecerea terenurilor dintr-o categorie de destinație în altă și a menționat că exercitarea de către SRL „Pitston Grup” a dreptului de proprietate în privința lotului de teren cu nr. cadastral 6440404253 cu suprafața de 2.3333 ha în sensul schimbării destinației din teren agricol în teren destinat industriei transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte

destinații speciale, în scopul extragerii calcarului, este subordonată condițiilor impuse de lege.

Iar, cu referire la prevederile pct. pct. 28, 32 din Regulamentul cu privire la modul de atribuire modificare a destinației și schimbul terenurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1451 din 24 decembrie 2007 și art. 18 alin. (1) CPC, instanța de apel a reținut că Consiliul comunal Ivancea contrar obligației probațiunii faptelor invocate în justificarea temeiniciei obiecțiilor și pretențiilor formulate în ședința de judecată nu a dovedit existența circumstanțelor invocate în susținerea temeiniciei „imposibilității” schimbării destinației terenului.

La fel, instanța de apel a reținut prevederile art. 2 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și stabilind că la data de 04 noiembrie 2014, SRL „Pitston Grup” i-a fost eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 10 prin care admisibilitatea „proiectării și exploatarea carierei de calcat brut” a fost confirmată în modul stabilit de lege, a concluzionat că SRL „Pitston Grup” s-a conformat condițiilor impuse de lege în vederea schimbării destinației terenului agricol cu suprafața de 2,3333 ha, cu numărul cadastral 6440404.253, din extravilanul satului Brănești, com. Ivancea în teren destinat industriei, transportor telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale, în scopul extragerii calcarului, pe când Consiliul comunal Ivancea, nu a justificat legalitatea deciziei contestate sau existența temeiurilor legale de refuz în acceptarea și înaintarea Guvernului Republicii Moldova a propunerii de schimbarea destinației terenului.

La 09 iunie 2016, Consiliul comunal Ivancea, raionul Orhei a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca ilegală și nefondată.

În motivarea recursului a invocat că instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat legea, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată și neaplicând o lege care trebuia să fie aplicată.

Astfel, menționează recurentul că instanțele ierarhic inferioare anulând decizia Consiliului comunal Ivancea și obligând Consiliul comunal Ivancea să înainteze Guvernului Republicii Moldova propunerea de modificare a categoriei de destinație a terenului agricol, în teren destinat industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale, în scopul extragerii calcarului, au aplicat prevederile art. 11 din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a terenurilor și art. 10 din Codul funciar, însă urmau să aplice norma legală cu privire la excluderea terenurilor din categoria de terenuri cu destinație agricolă și anume art. 73 din Codul funciar.

Or, conform art. 73 din Codul Funciar, schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole în scopurile specificate la art. 36 alin. 2 lit. b) Codului Funciar nu se consideră excludere a acestora din circuitul agricol și se face prin decizia consiliului local al unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi în temeiul cererii proprietarului, în cazul orașului Chișinău - prin decizia Consiliului municipal Chișinău. Totodată, se interzice folosirea terenurilor agricole în alte scopuri decât pentru amplasarea obiectivelor de infrastructură a agriculturii, prevăzute la art. 36 alin.2 lit. b). În cazul folosirii acestor obiective contrar destinației, acestea se consideră construcții neautorizate, fapt ce atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de Codul contravențional.

Mai indică recurentul că art. 36 al. 2 lit. b) din Codul funciar reglementează expres terenurile agricole, care după schimbarea modului de folosință nu se consideră excluse din circuitul agricol și anume: terenurile ocupate de depozite, de frigidere destinate păstrării produselor agricole, de fățări, de ateliere de reparație și de păstrare a mecanismelor, (agregatelor) agricole, de ferme zootehnice, inclusiv amenajările piscicole, precum și fișiile forestiere, iazurile antierozionale, drumurile care servesc activitățile agricole, instalațiile de desecare, de irigare, dacă nu au fost atribuite la această categorie de destinație.

Astfel susține recurentul că SRL „Pitston Grup” prin cererea înaintată solicită obligarea schimbării destinației terenului agricol din teren destinat industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale, în scopul extragerii calcarului, iar ca urmare terenul destinat industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale, în scopul extragerii calcarului nu mai poate fi considerat teren agricol și el urmează a fi exclus din circuitul agricol.

Prin urmare, menționează că instanțele de judecată urmau să aplice prevederile art. 11-14 din Legea cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25 iulie 1997, care reglementează excluderea terenurilor, compensarea pierderilor, tarifele aplicate la compensarea pierderilor și acumularea mijloacelor bănești rezultate din compensarea pierderilor

La 05 august 2016, SRL „Piston Grip” a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat și abuziv al acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 06 iunie 2016 împotriva deciziei instanței de apel din 21 aprilie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Consiliul comunal Ivancea, raionul Orhei, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Consiliul comunal Ivancea, raionul Orhei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2),

(3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Consiliul comunal Ivancea, raionul Orhei, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Consiliul comunal Ivancea, raionul Orhei, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Consiliul comunal Ivancea, raionul Orhei, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Mariana Pitic